

Complete zorg voor de kwetsbare oudere in het ziekenhuis

Donderdag 20 mei 2021

Kwetsbare ouderen maken een steeds groter deel uit van de zorgvragers in het ziekenhuis. Hoe herken je deze patiënten en hoe organiseer je deze, vaak complexe, zorg op een complete manier samen met de oudere en de familie? Daar willen we het graag met elkaar over hebben tijdens het digitale congres op donderdag 20 mei a.s.

Ochtendprogramma:

- Barbara van Munster spreekt over regievoering bij kwetsbaarheid en multimorbiditeit.
- Anne Stiggelbout spreekt over gedeelde besluitvorming bij de kwetsbare oudere patiënt.
- Evelyn Finnema en Annette Keuning spreken over verpleegkundige zorg bij kwetsbare ouderen met dementie.

Parallelsessies:

In de parallelsessies gaat het onder meer over de volgende onderwerpen:

- 1. Besluitvorming en familie; van individuele autonomie naar relationele autonomie**
- 2. Proactieve zorgplanning voor kwetsbare ouderen: wie, wat, waar en hoe.**
- 3. Communicatie van en naar eerste lijn**
- 4. Netwerk ambassadeurs Kwetsbare ouderen in het UMCG; Het inbedden van de zorg voor kwetsbare ouderen in het ziekenhuis d.m.v. ambassadeurs kwetsbare ouderen**
- 5. Screening kwetsbaarheid op SEH**
- 6. Besluitvorming met kwetsbare ouderen in de praktijk**
- 7. Weerbaarheid in beweging**
- 8. Verpleegkundig leiderschap bij behandelbesluitvorming**
- 9. Je luistert wel maar wat hoor je eigenlijk? – narratieven en betekenisgeving in de zorg voor kwetsbare ouderen**

Middagprogramma:

's Middags is het woord aan Rudi Westendorp. Vanuit Denemarken bericht hij regelmatig over de coronazorg in Denemarken en in zijn opiniestukken maakt hij dilemma's bespreekbaar. Hij zal spreken over kwetsbare ouderen in de hedendaagse medische praktijk.

De leidende coalitie kwetsbare ouderen en delier, UMCG.

Programma

- 09.15 Aanvang instromen digitale deelnemers
- 09.30 Start incheck deelnemers
- 09.45 Opening congres door Hayo Schultink en Stephanie Klein Nagelvoort
- 10.00 **Meer behandelaren, betere zorg?**
Barbara van Munster
- 10.30 **Gedeelde besluitvorming, in het bijzonder met de kwetsbare oudere patiënt**
Anne Stiggelbout
- 11.00 **Persoonsgerichte zorg bij mensen met dementie in het ziekenhuis.**
Evelyn Finnema
- 11.30 Samenvatting van de ochtend en beantwoorden vragen uit de chat
- 11.45 Lunch (met activiteit)

Parallelsessies (vooraf inschrijven is noodzakelijk)

13.00 Parallelsessies Deel I

1. Besluitvorming en familie; van individuele autonomie naar relationele autonomie *Marie Louise Luttk en Bea Dijkman*

In de workshop wordt kort ingegaan op het concept Familiezorg en het belang van een relationele benadering in gedeelde besluitvorming. We geven een overzicht van factoren die familiebetrokkenheid in de besluitvorming beïnvloeden en we bespreken hoe we als professionals familiebetrokkenheid positief kunnen ondersteunen

2. Proactieve zorgplanning voor kwetsbare ouderen: wie, wat, waar en hoe. *Pauline de Graeff en Patricia Eeltink*

Kwetsbare ouderen hebben vaak een beperkte levensverwachting en frequente ziekenhuisopnames komen veel voor. Vaak is er dan ook sprake van palliatieve zorg. Het kan tijdens een ziekenhuisopname heel zinvol zijn om samen met patiënten en hun naasten stil te staan bij de doelen van de zorg, eventuele behandelbeperkingen en wat (niet) meer te doen als zich problemen in de toekomst voordoen. Dit proces wordt proactieve zorgplanning genoemd. Het doel hiervan is om de huidige en toekomstige behandeling zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van patiënten, de overdracht naar de eerste lijn zo goed mogelijk te laten verlopen en eventuele ongewenste ziekenhuisopnames te voorkomen. In deze workshop wordt nader ingegaan op het proces van proactieve zorgplanning in de palliatieve zorg. Bij welke groepen patiënten kan dit van toepassing zijn? Hoe voer je dit uit in de praktijk? Wat is hierbij de rol van de arts, de verpleegkundige en andere disciplines?

3. Communicatie van en naar eerste lijn *Anne Loes van den Boom en Mariken Stegmann*

Elke kwetsbare patiënt heeft ook een huisarts. Medisch specialisten en casemanagers hebben dus maandelijks contact met tientallen verschillende huisartsen. En omgekeerd hebben huisartsen contact met allerlei verschillende personen in het ziekenhuis. Helaas zorgt de communicatie niet zelden aan een of beide kanten voor ergernis. Hoe kan dat beter? In deze workshop combineren we recente wetenschappelijke bevindingen met praktische handvatten. We nemen een kijkje in hoe het dossier van een huisarts er eigenlijk uitziet, hoe daarin verwijsbrieven worden gemaakt en hoe ziekenhuisbrieven er worden weergegeven. En we kijken hoe vanuit EPIC brieven gegenereerd worden via formats. We gaan met elkaar in gesprek over wat wel en niet relevante informatie is, op welk moment er behoefte is aan welke informatie, en hoe je die het beste kunt delen.

4. Netwerk ambassadeurs Kwetsbare ouderen in het UMCG; Het inbedden van de zorg voor kwetsbare ouderen in het ziekenhuis d.m.v. ambassadeurs kwetsbare ouderen

Mieke Boelens en Sieuwke Jager

In het UMCG is de afgelopen jaren een toename van de oudere zorgvrager vastgesteld. Een deel van deze groep heeft extra aandacht/zorg nodig, doordat de opname voor de oudere anders kan verlopen dan verwacht. Naarmate de leeftijd verder stijgt, neemt de kans op multimorbiditeit sterk toe; dat betekent dat het aantal ouderen met complexe zorgvragen ook toeneemt. Ouderen lopen meer risico's op cognitieve verstoringen, functieverlies of complicaties bij ziekte. Dit vraagt specifieke deskundigheid van o.a. de verpleegkundige die de kwetsbare oudere in zorg heeft. Voor het inbedden van de zorg voor kwetsbare ouderen in het UMCG is het netwerk ambassadeurs kwetsbare ouderen samengesteld. De ambassadeurs zorgen voor een optimalisering van de ouderenzorg op zijn/haar eenheid/afdeling door het nemen van initiatieven en delen van kennis. Collega's kunnen bij de ambassadeur terecht voor specifieke vragen. De ambassadeurs nemen deel aan het netwerk ambassadeurs kwetsbare ouderen; hier wordt informatie met anderen gedeeld over nieuwe ontwikkelingen in de zorg voor ouderen.

5. Screening kwetsbaarheid op SEH

Jan ter Maaten en Marilen Westra-Blok

Op de SEH van het UMCG is recent gestart met een gestructureerde screening van kwetsbaarheid.

We bespreken kort het voorafgaande traject met onderzoeken op verschillende onderdelen van kwetsbaarheid. Dit heeft geleid tot een zorgtraject screening kwetsbaarheid op SEH. We bespreken de keuzen die hierbij zijn gemaakt gelet op de context van de SEH en inbedding in het elektronisch patiëntendossier. Er wordt verder in gegaan om de implementatie van het zorgtraject, creëren van draagvlak, scholing van medewerkers. Wat zijn aandachtspunten en oplossingsmogelijkheden?

6. Besluitvorming met kwetsbare ouderen in de praktijk

Floor van Nuenen en Suzanne Festen

Besluitvorming met kwetsbare ouderen is vaak complex, zeker als het intensieve behandelingen betreft. Om tot een passend besluit te komen, waarbij de patiënt centraal staat, is het van belang om naast ziekte specifieke factoren, informatie over de context van de patiënt, mate van kwetsbaarheid en de doelen en voorkeuren van de patiënt mee te wegen. In deze workshop

bespreken we hoe we deze werkwijze in het UMCG hebben geïmplementeerd voor oudere patiënten met een maligniteit en wordt aandacht besteed aan wat er nodig is om dit in uw eigen klinische praktijk te implementeren.

7. Weerbaarheid in beweging

Harianne Hegge

Nieuwe inzichten over vallen en beweging in het ziekenhuis

Met o.a. : de keten van valpreventie, prehabilitatie.

8. Verpleegkundig leiderschap bij behandelbesluitvorming

Hanneke van der Wal en Janneke ter Veen

Behandeling van een oudere patiënt is maatwerk waarin verpleegkundigen een prominente rol spelen. Als verpleegkundige heb je kennis over het behouden of juist verbeteren van de kwaliteit van leven in relatie tot ziekte en gezondheid. Voor patiënten (en naasten) ben je benaderbaar en toegankelijk. Juist dit maakt dat je als verpleegkundige over unieke informatie bezit omtrent de patiënt (en naaste). Het is belangrijk om te delen met andere professionals zoals medisch specialisten. Maakt het dan echt verschil? Ja! In deze parallelsessie nemen we je mee hoe je als verpleegkundige een belangrijke rol hebt in behandelbesluitvorming, hoe we dit doen op de polikliniek van de Chirurgie, waar dat verschil in blijkt en wat patiënten ervan vinden.

9. Je luistert wel maar wat hoor je eigenlijk? – narratieven en betekenisgeving in de zorg voor kwetsbare ouderen

Joost de Jeu

We spreken de hele dag door met allerlei mensen, maar begrijpen we altijd wat er bedoeld wordt? Wanneer het gaat over de grenzen van zinvolle zorg is elkaar echt begrijpen van groot belang. In deze workshop kijken we met een kritisch oog naar intermenselijke communicatie. We gaan op zoek naar onze eigen vooronderstellingen, hoe die onze gesprekken kleuren en hoe ze gesprekken kunnen verrijken i.p.v. frustreren.

13.45 Verplaatsing groepen/ korte pauze

14.00 **Parallelsessies Deel II** (herhaling bovenstaande parallelsessies)

14.45 Pauze

15.00 **Varen tussen over- en onder- schatting**

Rudi Westendorp

Kwetsbare oudere patiënten zijn een uitdaging voor de hedendaagse medische praktijk. Het komt voor velen als een verassing dat de bestaande meetinstrumenten weinig onderscheidend vermogen toevoegen voor het optreden van toekomstig functieverlies, ziekte en overlijden. Leeftijd en geslacht hebben de sterkste voorspellende waarde. De reden dat het falen van complexe systemen door veroudering is dat de onvoorspelbare uitkomst van het chaotisch verlopende degeneratieve proces zich slecht laat vangen in gestandaardiseerde, rationele instrumenten. Het is beter om een empathische en betrokken benadering te volgen die begint met luisteren.

15.30 Bespreking leerpunten en discussie

15.50 Afsluiting door Barbara van Leeuwen

Sprekers:

- Prof. dr. E.J. Finnema, hoogleraar verplegingswetenschap en onderwijs UMCG en lector verplegingswetenschappen aan de Hanzehogeschool en Stenden Hogeschool
- Drs. Z.J. Keuning-Plantinga, promovendus verplegingswetenschap UMCG/NHL Stenden Hogeschool
- Prof. dr. B.C. van Munster, hoogleraar interne geneeskunde ihb Ouderengeneeskunde-Geriatrie UMCG.
- Prof. dr. A.M. Stiggelbout, hoogleraar medische besliskunde, LUMC
- Prof. dr. R. G.J. Westendorp, hoogleraar verouderingsonderzoek in Leiden en aan de universiteit van Kopenhagen en auteur van o.a. Oud worden zonder het te zijn (2014) en Oud worden in de praktijk (2015)

Workshopleiders:

- Drs. A.L. van den Boom, chirurg, fellow HPB and transplant surgery, UMCG
- Drs. A.M. Boelens, verpleegkundig consulent ouderengeneeskunde, UMCG
- B.L. Dijkman, Phd, promovendus Shared Decision Making en de rol van familie, Hanzehogeschool Groningen en UMCG
- P. Eeltink, verpleegkundige afdeling E3VA, UMCG
- Drs. S. Festen, internist ouderengeneeskunde, UMCG
- Dr. P. de Graeff, internist ouderengeneeskunde en consulent palliatief team, UMCG
- Drs. H.H.M. Hegge, internist ouderengeneeskunde, klinisch geriater, UMCG
- S. Jager, regieverpleegkundige D2, UMCG
- J. de Jeu, trainer/advisor leadership development, UMCG
- Dr. M.L.A. Luttik, lector familiezorg, Hanzehogeschool Groningen
- Prof. dr. J.C. ter Maaten, hoogleraar, internist acute geneeskunde, UMCG
- Drs. F.M. van Nuenen, projectleider regionale oncologie netwerken, UMCG
- M.S. Stegmann, MSc, huisarts en postdoc-onderzoeker op de afdeling Huisartsgeneeskunde en Ouderengeneeskunde, UMCG
- J. ter Veen, seniorverpleegkundige poli chirurgische oncologie, UMCG
- Drs. H. van der Wal, verpleegkundige/onderzoeker chirurgie, UMCG
- M. S. Westra-Blok, SEH verpleegkundige, UMCG

Voorzitters:

Prof. dr. S.C.E. Klein Nagelvoort, lid raad van bestuur, UMCG

Prof. dr. B.L. van Leeuwen, chirurg, UMCG

H.V. Schultink, directeur Sector A, UMCG

Organisatie

De leidende coalitie kwetsbare ouderen en delier UMCG in samenwerking met het Postacademisch Onderwijs Geneeskunde (PAOG) van het Wenckebach Instituut voor Onderwijs en Opleiden UMCG.

Programmacommissie

Suzanne Festen

Henk Jan Idema

Barbara van Leeuwen

Doelgroepen

Alle zorgverleners (artsen, verpleegkundigen, paramedici) en beleidsmakers die met de zorg voor kwetsbare ouderen te maken hebben.

Accreditatie

Accreditatie van het programma wordt aangevraagd bij het ABAN, VSR, NAPA, VenVN en NVvPO.

Kosten

Deelname aan dit congres kost:

- Medici: €125,-
- Paramedici: € 75,-
- Verpleegkundigen: € 55,-
- Overige geïnteresseerden: € 55,-

U kunt online betalen. UMCG-medewerkers kunnen ook via kostenplaats betalen.

Inschrijving

U kunt zich tot **6 mei 2021** via www.wenckebachinstituut.nl inschrijven.

Deelname is aan een maximum aantal gebonden, inschrijving vindt plaats op volgorde van binnenkomst.

Wij informeren u zo snel mogelijk over plaatsing.

Annulering van uw inschrijving is mogelijk tot 13 mei 2021. In dat geval worden administratiekosten (€ 25,-) in rekening gebracht. Bij annulering na deze datum is geen restitutie mogelijk. Bij verhindering kan een vervanger uw plaats innemen.

Meer informatie

Wenckebach Instituut voor Onderwijs en Opleiden UMCG

Postacademisch Onderwijs

(t) 050-3610265

(e) paog@umcg.nl